

ZAUZMI STAV ZA SVOJ SUSTAV – SUSTAV SOCIJALNE SKRBI

UVODNO

Hrvatska udruga socijalnih pedagoga održala je u ponedjeljak, 3. svibnja 2021. u 18 sati putem Zoom platforme, prvu u nizu od serije stručnih rasprava „Zauzmi stav za svoj sustav“ posvećenu sustavu socijalne skrbi. Cilj je bio pokrenuti međusobno povezivanje i razmjenu iskustva socijalnih pedagoga koji rade u sustavu socijalne skrbi kako bi se identificirali osnovni izazovi i snage sustava i uloga socijalnih pedagoga u sustavu te definirali daljnji prioriteti djelovanja članova HUSP-a i svih ostalih zainteresiranih socijalnih pedagoga.

Uvodničarke u raspravu bile su Dubravka Marušić (praktična perspektiva) i Ivana Borić (znanstvena perspektiva), a moderatorica događanja bila je Marija Mažić, potpredsjednica HUSP-a. Na događaju je bila prisutna 31 osoba, kolege i kolegice socijalni pedagozi iz cijele Hrvatske, dominantno zaposleni u sustavu socijalne skrbi.

Uvodničarka Dubravka Marušić, na temelju dugogodišnjeg iskustva rada u sustavu socijalne skrbi, u svom izlaganju istaknula je kako je iz pozicije stručnjaka izrazito važna osviještenost o tome tko sve čini sustav socijalne skrbi (od Ministarstva do stručnjaka i korisnika) i koji je kontekst koji ga okružuje (politička volja, financijska i informatička podrška, utjecaj društva i zajednice). Kao ključnu potrebu istaknula je potrebu za međusobnim povezivanjem socijalnih pedagoga u sustavu socijalne skrbi po prioritetnim pitanjima na koje je potrebno djelovati. Istaknuti su i sljedeći kontinuirani problemi sustava: nedostatak dugoročne vizije sustava uz politiku malih i parcijalnih rješenja, nedovršavanje reformi deinstitucionalizacije i transformacije, brojne izmjene ustroja, nadležnosti i pravnih okvira, fluktuacija stručnjaka u ustanovama i centrima za socijalnu skrb, zaostajanje u razvoju tretmanskih programa, nedostatna evaluacija usluga, nejasna cijena usluga i nejasno utvrđeni smještajni kapaciteti u domovima za djecu i mlade. Iz uloge socijalnih pedagoga kako jake strane istaknut je entuzijazam u pristupu poslu i korisnicima, kompetencije vezane uz specifična socijalnopedagoška područja, dok je prostor za napredak jasan u području odnosa s javnošću.

Uvodničarka Ivana Borić, raspravu je potaknula istaknuvši neka ključna uvjerenja stručnjaka koji utječu na njihovo djelovanje u sustavu socijalne skrbi. Radi se o uvjerenjima vezanima uz osobnu i profesionalnu odgovornost prema sebi i korisnicima, uvjerenju o tome tko je sve dio sustava i tko je odgovoran za promjene u sustavu, nedostatku isticanja dobrih primjera međuresorske suradnje i definiranih standarda suradnje na nacionalnoj razini, raskoraku između akademske zajednice i prakse te nedovoljno jasno provedenom strategijom deinstitucionalizacije i transformacije ustanova za djecu i mlade. Kao odgovor na aktualno stanje procjene i intervencija za djecu i mlade s problemima u ponašanju u sustavu socijalne skrbi i pravosuđa u Hrvatskoj, predstavljen je i „ISKORAK“ – Program za unaprjeđenje procjene i intervencija za djecu i mlade s problemima u ponašanju koji se provodi u suradnji Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva pravosuđa i uprave, i Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. Istaknute su i neke od ključnih aktivnosti koje imaju za cilj unaprijediti usluge za djecu i mlade s problemima u ponašanju u ovim sustavima: analiza stanja i potreba

ustanova za djecu i mlade s problemima u ponašanju, osnivanje Savjetodavnog odbora za skrb i tretman djece i mladih s problemima u ponašanju, razvoj novog instrumenta za procjenu i edukacija stručnjaka u području procjene problema u ponašanju, edukacija za sveobuhvatnu skrb djelatnika odgojnih ustanova, razvoj dvije specijalizirane intervencije i edukacija stručnjaka za primjenu te izrada smjernica za obrazovanje studenata relevantnih visokoškolskih ustanova (<https://pdb.irb.hr/project/irb:006271>).

Nakon uvodnog dijela, uslijedila je rasprava na temelju koje su doneseni zaključci i prijedlozi.

TEMELJNA PITANJA RASPRAVE

- U kojim područjima i s kojom populacijom u sustavu socijalne skrbi su socijalna pedagozi specijalizirani za rad?
- Postoji li analiza sadašnjeg stanja o broju zaposlenih socijalnih pedagoga u sustavu socijalne skrbi?
- Izazovi u sistematizaciji radnog mjesta odgajatelja u ustanovama za skrb i tretman djece i mladih s problemima u ponašanju
- Problemi u praksi nastali kao posljedica reformi deinstitutionalizacije i transformacije (nedostatak smještajnih kapaciteta po pojedinim uslugama, nedostatan razvijene alternativne usluge s obzirom na transformaciju pojedinih ustanova)

ZAKLJUČCI I PRIJEDLOZI ZA DALJNJE DJELOVANJE

- Potrebna je detaljna analiza broja socijalnih pedagoga koji su zaposleni u sustavu socijalne skrbi s obzirom na broj zaposlenih, lokalitet, ustanovu i radno mjesto
- Potrebno je kreirati kontakt bazu socijalnih pedagoga s kontaktima kako bi se omogućila lakša komunikacija i povezivanje stručnjaka
- Potreba za razvijanjem modela obrazovanja stručnjaka koji rade kao odgajatelji u ustanovama socijalne skrbi, a po zvanju nisu socijalni pedagozi
- Postoji potreba za kontinuiranom platformom za stručne rasprave na teme položaja socijalnih pedagoga u određenim sustavima, ali i stručnih rasprava vezanih uz pojedine stručne teme koje se pojavljuju kao izazovi u praksi (primjerice, provedba reformi deinstitutionalizacije i transformacije)
- Potrebno je napraviti sveobuhvatnu analizu smještajnih kapaciteta po uslugama za djecu i mlade s problemima u ponašanju te usporedbu broja djece i mladih koji imaju potrebu za smještajem s brojem smještajnih kapaciteta nakon deinstitutionalizacije
- Potreban je daljnji rad u manjim zainteresiranim timovima stručnjaka kako bi se definirale prioritetne mjere u odnosu na prava i potrebe korisnika, potrebe te položaj socijalnih pedagoga i

uvjete rada u ustanovama. Na temelju prioriteta koji se definiraju, definirat će se i zahtjevi prema nadležnom Ministarstvu prema stupnju hitnosti.

Kako bi se definirali daljnji prioriteti djelovanja članova HUSP-a i ostalih zainteresiranih socijalnih pedagoga, pozivamo sve zainteresirane socijalna pedagoge za rad na realizaciji područja definiranih u zaključcima. Mole se zainteresirani socijalni pedagozi da se jave na mail do srijede, 2. lipnja, kako bi se formirala radna skupina koja će dalje odlučiti o prioritetnom području djelovanja iz pozicije socijalnih pedagoga.

Ovim putem još jednom zahvaljujemo svim socijalnim pedagozima i socijalnim pedagoginjama koji su se uključili u stručnu raspravu i time doprinijeli razvijanju platforme za umrežavanje socijalnih pedagoga u sustavu socijalne skrbi. Rasprava je ukazala na potrebu kontinuiranog susretanja, entuzijizam i spremnost socijalnih pedagoga za djelovanje na promjene u sustavu. Iako su se raspravom tek otvorila brojna pitanja, vjerujemo da će daljnji susreti i održavanje stručnih rasprava doprinijeti jasnoći ključnih problema i uključivanju što većeg broja stručnjaka kako bi zaključci bili u što većoj mjeri ostvareni.

Srdačan pozdrav,

UO HUSP